

NOTA CULTURBELEID 2017 - 2020

TYPISCH FLEVOLAND,
NET EVEN ANDERS

INHOUD

5	STRATEGISCH KADER	Waarde, ambitie en routes naar resultaat
8	ROUTE 1	VOOR HET VERHAAL VAN FLEVOLAND
11	ROUTE 2	CULTUUR VOOR IEDEREEN
14	ROUTE 3	ERFGOED VAN DE TOEKOMST
16	ROUTE 4	ZELF BELEVEN, ZELF MAKEN
19	UITVOERING EN FINANCIËN	
20	BIJLAGEN	

TYPISCH FLEVOLAND, NET EVEN ANDERS

Het verhaal van Flevoland heeft een onmiskenbare en onverwoestbare kern. Die bestaat uit een zeer bijzondere ontstaansgeschiedenis, een geheel eigen manier van doen en unieke landschappen. Daar is men trots op, zo bleek keer op keer tijdens interviews, fotowedstrijd, meetups en straatinterviews.

'Flevoperspectieven', juni 2016

Groningers zijn stug en Amsterdammers zijn lefgozers, Brabanders zijn gemoedelijk en Rotterdammers zijn harde werkers. Het zijn de overbekende regionale clichés. Er schuilt altijd een kern van waarheid in. Of mensen zich nu in deze beelden herkennen of zich ertegen afzetten, ze onderstrepen de gedeelde identiteit van een regionale gemeenschap. Hoe zit dat met Flevoland, wat is ons regionale cliché?

In de aanloop naar een omgevingsvisie heeft de provincie met mensen van binnen en buiten gesproken over de identiteit van Flevoland en haar inwoners (www.visieopflevoland.nl). Het bijzondere van regionale identiteit is dat die het resultaat is van alles wat mensen in een gebied individueel meekrijgen aan ervaringen, indrukken en boodschappen. In die zin is een regionale identiteit altijd rijkgeschakeerd en kent vele facetten. En toch is er iets herkenbaars voor wie door de oogbaren kijkt naar dat wat ons bindt. Wat Flevoland kenmerkt is een 'heel eigen manier van doen'. Dit heeft natuurlijk alles te maken met onze ontstaansgeschiedenis. Op ons nieuwe land kwamen mensen uit alle windstreken pionieren. In het oorspronkelijke DNA van Flevoland zit zeker iets van de avonturier. Op deze door ingenieurs ontworpen plek is een bijzonder menstype geëvolueerd. De typische Flevolander van vandaag is extravert, prestatie- en toekomstgericht, onderzoekend en een tikkeltje afstandelijk.

Cultuur draagt bij aan het ontstaan, groeien en verrijken van de Flevolandse identiteit: door inwoners kennis te laten maken met de plek waar zij opgroeien en wonen, door het verhaal erover door te vertellen en door het karakter van de samenleving waarvan je deel uit maakt.

Flevolandse waarden

en zoeken de ruimte om

dingen anders te doen.

We zijn hier niet zo van de conventies. We innoveren liever en gaan ondernemend aan de slag. 'Niet zeuren, maar heien'. Dit zien we ook in de wereld van kunst en cultuur. Typisch Flevoland is bijvoorbeeld theatergroep Vis à Vis, die jaren geleden naar Almere kwam om te groeien en te innoveren en hier is gebleven. Typisch Flevoland is ook de nieuwe bibliotheek in Almere met haar vooruitstrevende winkelconcept. Typisch Flevoland is de grootschalige land art, die de kwaliteiten benadrukt van het gemaakte land met zijn ruimte en lange lijnen. Het zijn voorbeelden van dadendrang en de dingen anders willen doen. Als provinciale overheid zijn wij daar graag bij van dienst, door ruimte te geven aan nieuwe initiatieven, door randvoorwaarden te bieden en door structuur te geven.

Na de jaren van bezuinigingen op kunst en cultuur is het belangrijk het beleid te consolideren en weer groei in kunst en cultuur te bevorderen. Dit ook vanuit het besef dat kunst en cultuur het verhaal van Flevoland vertellen. Dit verhaal is nooit af, er komen steeds nieuwe hoofdstukken bij. Bovendien: kunst en cultuur maken de identiteit van het nieuwe land zichtbaar op een manier die clichés overstijgt. Want wees eerlijk, Flevolandse laten zich niet stereotyperen. Ook daarin zijn we natuurlijk net even anders.

Namens het College van Gedeputeerde Staten,
Michiel Rijsberman
Gedeputeerde Cultuur

VERANTWOORDING

In het coalitieakkoord is afgesproken dat we voortbouwen op de lijnen uit de nota Cultuur op koers 2013-2016. Om aan te sluiten bij de nieuwe planperiode van de rijksoverheid actualiseren we ons beleid op een aantal onderdelen. Daarbij maken we ook gebruik van de mogelijkheid om in ons beleid meer in te spelen op ontwikkelingen in de samenleving als de belevingseconomie, nieuwe verdien- en financieringsmodellen, digitalisering, verstedelijking en vraagstukken als identiteit, zingeving en gemeenschap. De nota Cultuurbeleid 2017-2020 biedt het kader aan de hand waarvan de ondersteunende instellingen hun nieuwe

vierjarenbeleid kunnen opstellen en subsidieaanvragen worden getoetst. In het voortraject zijn we het gesprek aangegaan met onze culturele instellingen en gemeenten over waar zij ontwikkelingen zien en wat dit zou kunnen betekenen voor het provinciaal cultuurbeleid. Daarnaast hebben we in een viertal ontwerpateliers met experts van binnen en buiten de provincie een aantal thema's uitgewerkt. De provincie bedankt iedereen die heeft deelgenomen aan de totstandkoming van deze nota voor hun waardevolle bijdrage, inzet en betrokkenheid.

STRATEGISCH KADER: WAARDE, AMBITIE EN ROUTES NAAR RESULTAAT

De overkoepelende ambitie van de provincie is dat het in Flevoland prettig wonen, werken en recreëren is. Cultuur levert hier een wezenlijke bijdrage aan. Culturele voorzieningen, het culturele klimaat en een aantrekkelijke fysieke omgeving zijn voor steeds meer mensen bepalende vestigingsfactoren. Ze vertegenwoordigen daarmee maatschappelijke waarde én zijn van economische betekenis.

Waarde van cultuur

Cultuur is vanuit haar artistieke, cultureel-maatschappelijke en economische waarde van belang voor Flevoland en verdient om die reden een sterk provinciaal beleid. Overigens komt een

Cultuur valt op verschillende manieren te bezien en te waarderen. [...] Binnen het artistieke perspectief draait het om schoonheid en kwaliteit, vaak nader ingevuld als oorspronkelijkheid, vernieuwing en authenticiteit. Het sociale perspectief richt de aandacht daarentegen op de individuele en collectieve effecten daarvan, zoals Bildung, sociale cohesie en nationale identiteit en een reeks van meer specifieke doelen op het vlak van onderwijsprestaties, preventie en gezondheid. Binnen het economisch perspectief staat centraal wat er met cultuur te verdienen valt, of wat mensen bereid zijn te betalen voor cultuur, en wordt daarnaast gewezen op de positieve externe effecten van cultuur (in de vorm van extra bestedingen, werkgelegenheidsgroei en innovaties elders in de economie door spill-over effecten). Elk perspectief heeft de potentie bij te dragen aan de legitimatie van cultuurbeleid [...].

'Cultuur herwaarderen', Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, 2015

aanzienlijk deel van het culturele aanbod tot stand op de vrije markt, zonder directe steun van de overheid. Het overheidsbeleid is vooral gericht op het ondersteunen van kunstuitingen of culturele voorzieningen die we maatschappelijk waardevol vinden, maar die niet vanzelfsprekend (volledig) uit de markt of uit de samenleving voortkomen. Het cultuurbeleid staat garant voor een doorgaande opbouw van de Flevolandse culturele infrastructuur en het cultureel erfgoed.

Ambitie

De provincie draagt bij aan het versterken van de identiteit van Flevoland, in het algemeen belang. Flevoland heeft zich in haar korte bestaansgeschiedenis vooral sterk ontwikkeld op terreinen als landbouw, industrie en recreatie. Om de eigen identiteit te kunnen vieren en versterken is het van belang ook te investeren in het culturele leefklimaat en verbinding in de samenleving.

In deze nota Cultuurbeleid formuleren wij vier ambities om verder te bouwen aan onze provincie. Samen met tal van partners leggen we de komende jaren vier routes af om deze ambities te realiseren. De routes komen in de volgende hoofdstukken aan de orde en sluiten aan bij de pijlers van ons cultuurbeleid: Podiumkunsten, Land Art, Bibliotheken, Cultureel erfgoed, Cultuureducatie en Amateurkunst & Talentontwikkeling.

Rol van de provincie

In het domein van kunst en cultuur is de provincie een van de vele spelers, naast de culturele instellingen en ondernemers, de gemeenten en het Rijk. Vergeleken met de andere overheden dragen provincies financieel een beperkt deel bij. De landelijke verdeling van overheidsbestedingen aan cultuur is: gemeenten 63%, Rijk 27% en provincies 10%.

Voor de provincie Flevoland vormen de wettelijke taken de basis van het cultuurbeleid. Dat beleid richt zich voornamelijk op bovenlokale voorzieningen en activiteiten. We treden daarom op als gebiedsregisseur voor cultureel erfgoed en vervullen steunfunctietaken ten aanzien van de bibliotheken, amateurkunst en cultuureducatie. Zo worden schaalvoordelen bereikt en wordt kennisuitwisseling gestimuleerd. Ook zorgt de provincie voor een goede aansluiting tussen het cultuurbeleid en andere beleidsterreinen (zie bijlage 1).

STRATEGISCHE UITGANGSPUNTEN

We hanteren vier strategische uitgangspunten om onze ambities te verwezenlijken.

1 DE INGEZETTE KOERS BESTENDIGEN

Het opbouwen van een krachtige culturele infrastructuur is een kwestie van lange adem. We bouwen voort op de koers die met de Cultuurnota 2013-2016 is ingezet.

2 CULTUUR UITDRAGEN EN VERMARKTEN

Cultuur bestaat bij de gratie van publiek. Het uitdragen en vermarkten van cultuur heeft daarom continu aandacht in ons beleid. Daarnaast wordt met het Plan Recreatie & Toerisme een integraal beleidskader voorbereid om sport, natuur, toerisme en cultuur met elkaar te verbinden en Flevoland nog aantrekkelijker te maken voor bezoekers en inwoners.

3 VERBINDING TUSSEN DE CULTURELE INSTELLINGEN VERSTERKEN

De culturele organisaties in Flevoland weten elkaar steeds beter te vinden, maar de sector blijft behoefte hebben aan ondersteuning en facilitering van de onderlinge verbinding en samenwerking. De provincie geeft samen met de sector vorm aan ontmoeting en kennisuitwisseling. Dit kan bijvoorbeeld via een jaarlijks cultuurcongres.

4 VERBINDING TUSSEN DE PROVINCIE EN DE GEMEENTEN VERSTERKEN

De provincie zoekt intensiever contact met de gemeenten op specifieke cultuurdossiers. Een goede aansluiting en afstemming tussen provincie en gemeenten vraagt om meer onderling contact en een bredere blik. Dit kan bijvoorbeeld uitmonden in cultuurconvenanten tussen provincie en individuele gemeenten, met afspraken over doelen en inzet van beide partners. Voor alle duidelijkheid: de provincie neemt geen lokale taken over.

VOOR HET VERHAAL VAN FLEVOLAND
De Flevolandse identiteit groeit en de binding van de inwoners met hun gebied wordt sterker.

ROUTE 1

CULTUUR VOOR IEDEREEN
Inwoners en bezoekers hebben in hun gemeente of in de regio toegang tot een breed, divers en kwalitatief goed cultuuraanbod om zich te kunnen ontwikkelen en om van te genieten.

ROUTE 2

ERFGOED VAN DE TOEKOMST
Ons cultureel erfgoed is voldoende beschermd en behouden voor de toekomst.

ROUTE 3

ZELF BELEVEN, ZELF MAKEN
Alle generaties, maar vooral jongeren, kunnen in aanraking komen met cultuur en met elkaar kunst beleven en maken.

ROUTE 4

ROUTE 1

VOOR HET VERHAAL VAN FLEVOLAND

AMBITIE 2020

De Flevolandse identiteit groeit en de binding van de inwoners met hun gebied wordt sterker.

Rol van de provincie

Het cultuurbeleid is erop gericht om onze inwoners en makers van kunst en cultuur in staat te stellen het verhaal van Flevoland te vertellen en uit te dragen en hier nieuwe hoofdstukken en verhalen aan toe te voegen, passend bij het karakter van onze provincie. We zien de volgende kansen om met kunst en cultuur de Flevolandse identiteit te versterken.

Zelfbewustzijn

Flevoland koestert met recht het verhaal van de pioniers. Van de drooglegging van de Noordoostpolder tot de groei van Almere, we hebben een verhaal waar steeds bijzondere, nieuwe hoofdstukken bij komen. Al deze verhalen maken de Flevolandse identiteit sterker, zeker als we oude verhalen verbinden met de verhalen van nu en straks. Zo ontstaat er in Flevoland een gevoel van provinciale power, trots en zelfbewustzijn. We laten onze kinderen op school ervaren dat ze op een unieke plek zijn geboren. We markeren ons landschap met iconische kunstwerken. We willen onze bijzondere geschiedenis zichtbaar maken in een erfgoedpark. Dit is de cultuur van het nieuwe land, dat net even anders is.

De kunst van wat anders is

Flevoland is het nieuwe land, maar ook het andere land. De wijde blik die het landschap biedt, heeft altijd voor ruimte gezorgd om dingen anders te doen. Anders bouwen, anders boeren, anders werken, anders wonen, anders recreëren en anders creëren. Een provincie van migranten heeft per definitie het 'andere' in zijn DNA.

Kunst en cultuur zijn bij uitstek domeinen waarin 'anders' en 'het andere' kernbegrippen zijn. Kunst leert je anders te kijken door je verbeelding de vrije loop te laten. Kunst is ook een manier om wat anders is, te ervaren, te waarderen en je ertoe te verhouden. Cultuur biedt ruimte voor ontmoeting

met de ander en diens 'anders' zijn. Die ontmoeting leidt tot verse verhalen, nieuwe tradities en uiteindelijk materieel en immaterieel erfgoed.

'In De Culturele Haven gaan we met de kinderen in op de vragen 'waar kom ik vandaan?' en 'waar ga ik naartoe?' Opvallend is dat een groot deel van de kinderen niet weet dat er vroeger water was in dit gebied.'

adviseur FleCK

Iconen

Steeds meer levert cultuur een wezenlijke bijdrage aan het verhaal van Flevoland en het Flevolandse zelfbewustzijn. Cultuur versterkt dit verhaal, bijvoorbeeld door het creëren van iconen. Voorbeelden zijn de Land Art-collectie die de hele provincie siert, de documentaire De Nieuwe Wildernis over de Oostvaardersplassen, het werk van rapper en stand-upcomedian Ali B., en het Lowlandsfestival in Biddinghuizen.

Projecten voor het verhaal van Flevoland

Deze route sluit aan bij alle provinciale pijlers: Podiumkunsten, Land Art, Bibliotheken, Cultureel erfgoed, Cultuureducatie en Amateurkunst & Talentontwikkeling. Daarnaast investeren we in drie bijzondere projecten die een bijdrage leveren aan het versterken van de identiteit bij verschillende groepen (jongeren, bezoekers en alle inwoners). Deze projecten worden de komende jaren in nauwe samenwerking met onze partners ontwikkeld.

PROJECT 1

Cultuureducatie Voortgezet Onderwijs

Tot nu toe ondersteunde de provincie cultuureducatie alleen in het primair onderwijs. De Culturele Haven (www.deculturelehaven.nl) is ontwikkeld als lange leerlijn over de geschiedenis van Flevoland en de eigen ontwikkeling van leerlingen. Om het bewustzijn van leerlingen over het gebied waar ze opgroeien, te vergroten hebben we de ambitie om dit project uit te breiden naar het voortgezet onderwijs. We geven ons expertisecentrum voor cultuureducatie FleCk opdracht om de steunfunctietaken uit te breiden naar het voortgezet onderwijs en een doorlopende leerlijn in het voortgezet onderwijs te ontwikkelen, met specifieke inzet op het vmbo. De keuze voor het vmbo is ingegeven doordat binnen het vmbo minder cultuuronderwijs wordt gegeven dan in andere schooltypen.

PROJECT 2

Evenement Cultuur & Techniek 2017 en 2019

Kunstmanifestaties kunnen een bijdrage leveren aan het opbouwen en ontwikkelen van nieuwe tradities en aan de zichtbaarheid van Flevoland. In december 2015 is het kunstwerk Waterlicht op Schokland gepresenteerd aan inwoners en bezoekers. Dit initiatief rond het thema Cultuur & Techniek is gerealiseerd door het waterschap, de gemeente Noordoostpolder en de provincie Flevoland. De relatie cultuur en techniek past bij de identiteit van Flevoland. Zo heeft Flevoland relatief veel inwoners met een technische achtergrond. Dit succesvolle project kan een vervolg krijgen, bijvoorbeeld door aansluiting te zoeken bij het idee om vanuit het Verstedelijkingsfonds Almere toe te werken naar een tweejaarlijks evenement in Almere.

De provincie kan in de tussenliggende jaren (dus ook om de twee jaar) een cultureel evenement laten organiseren met een grote uitstraling en bovenlokaal publieksbereik in het midden of noorden van de provincie.

PROJECT 3

Langetermijnvisie erfgoed

Er zijn veel objecten, structuren en elementen in Flevoland die 'erfgoedpotentie' hebben. Om te bepalen wat we waardevol vinden en willen behouden en hoe, is een langetermijnvisie op erfgoed nodig. Een heldere visie kan de vraag beantwoorden of een provinciale monumentenlijst een zinvol instrument is, kan duidelijkheid scheppen over verantwoordelijkheden tussen overheden en kan zorgen dat belangrijk erfgoed tijdig wordt meegenomen in de planvorming van gebiedsprocessen. Zo kan erfgoed bijdragen aan het vergroten van ruimtelijke kwaliteit, ingezet worden bij maatschappelijke opgaven en kansen bieden voor toerisme en recreatie.

De basis voor deze visie kan worden gevonden in de vier verhaallijnen voor erfgoed uit de vorige cultuurnota: Sporen van het oude land, Flevoland WaterLand, Iconen van de Wederopbouw en Flevoland als kunstwerk. Deze zijn al getoetst bij de erfgoedpartners. We gaan deze verhaallijnen uitwerken in samenhang met de verhalen uit de Flevoperspectieven. Parallel hieraan inventariseren we ons erfgoed. Op basis hiervan kunnen we

vervolgens de waardering en ambities bepalen en zo behouden we de elementen die het verhaal van Flevoland vertellen. Juist de erfgoedwaarden die de ontstaansgeschiedenis van onze jonge provincie vertellen, zijn waardevol voor het bouwen aan de identiteit van Flevoland.

Aansluiting van pijlers op ROUTE 1: voor het verhaal van flevoland

PODIUMKUNSTEN

We passen de nadere regels aan en laten aanvragen door de adviescommissie toetsen op het criterium 'aansluiting op Flevoland, de Flevolandse identiteit en de Flevolandse manier van doen'.

LAND ART

Bij toekomstige kunstwerken is er altijd aandacht voor de relatie tussen het ontwerp en het Flevolandse landschap. Land Art kan een iconisch karakter krijgen. Zo wordt het werk Exposure, beter bekend als 'de hurkende man', inmiddels veelvuldig gebruikt als beeldmerk voor Lelystad en Flevoland.

BIBLIOTHEKEN

Met een aanbod dat aansluit bij de behoefte van de bevolking dragen de bibliotheken bij aan de versterking van de Flevolandse identiteit. We bespreken met het Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken hoe dat binnen zijn opdracht een rol kan spelen in het verder bouwen aan deze identiteit, door historie te verbinden met de verhalen van nu. Dit thema wordt zoveel mogelijk ingevuld met culturele partners binnen de pijlers Cultureel erfgoed, Land Art, Cultuureducatie en zo mogelijk Podiumkunsten en Amateurkunst.

CULTUREEL ERFGOED

Behalve dat we ons inzetten voor bescherming en behoud van erfgoed voor toekomstige generaties, zetten we in op het beleefbaar maken en benutten ervan. Bewoners en bezoekers kunnen leren en genieten van de historie en haar overblijfselen en zo binding met en waardering krijgen voor Flevoland.

CULTUUREDUCATIE

Aan jonge mensen biedt cultuureducatie activiteiten die vormend zijn voor hun identiteit. En tegelijkertijd vormen zij de identiteit van de toekomst. Zij ontwikkelen er creatieve competenties mee die van belang zijn in hun latere werkzame leven, en die hun persoonlijkheid verder ontwikkelen. Identiteit is nu al een belangrijk thema binnen de leerlijn De Culturele Haven. In overleg met de makers en uitvoerders gaan we het thema identiteit de komende jaren verder vorm en inhoud geven voor toekomstige generaties.

AMATEURKUNST

Amateurkunstenaars laten zich vaak inspireren door hun omgeving en geven door hun kunst uitdrukking en vorm aan wie en wat ze zijn. Zo geven ze uiting aan hun identiteit. Mensen ontmoeten elkaar in verenigingen of lesverband om samen verschillende disciplines te beoefenen. Juist bij amateurkunst heeft zich in de pionierstijd van Flevoland een culturele traditie van ontmoeting en samenwerking ontwikkeld. Dit droeg bij aan de vorming van een nieuwe gemeenschapszin en is in onze multiculturele samenleving nog steeds actueel. De komende jaren spreken we met het Centrum voor Amateurkunst over hoe de vorming van de Flevolandse identiteit een grotere rol kan krijgen.

ROUTE 2

CULTUUR VOOR IEDEREEN

AMBITIE 2020

Inwoners en bezoekers hebben in hun gemeente of in de regio toegang tot een breed, divers en kwalitatief goed cultuur-aanbod om zich te kunnen ontwikkelen en om van te genieten.

Rol van de provincie

Het verhaal van Flevoland is van ons allemaal. Onze ambitie is dan ook een cultureel aanbod dat 'voor elk wat wils' biedt. De provincie bouwt samen met culturele instellingen, de gemeenten en de rijksoverheid aan een aantrekkelijk, toegankelijk cultureel aanbod dat aansluit bij Flevoland en haar bewoners en bezoekers. Met onze partners werken we in Flevoland toe naar een passende culturele basis van bibliotheekvoorzieningen, podiumkunsten, landschapskunst en museale functies. De precieze invulling ervan bespreken we met

individuele gemeenten. Tegelijkertijd maken we keuzes en bieden we niet 'alles voor iedereen'. We hoeven niet een compleet aanbod te hebben: het oude land is dichtbij en biedt specifiek aanbod waar nu ook al gebruik van wordt gemaakt.

Flevoland als cultuurlab

Flevoland is de provincie waar het kán, waar plek is voor experiment en innovatie, en waar ondernemerschap en goede ideeën de ruimte krijgen. Daarmee is de provincie bij uitstek een laboratorium en proeftuin voor kunstenaars en makers. Het Economisch Programma van de provincie biedt (cultuur)ondernemers met groeiambities én een goed businessplan ondersteuning en faciliteiten op het gebied van netwerken, financiering en internationalisering.

ROUTE 2: cultuur voor iedereen sluit aan bij de provinciale pijlers podiumkunsten, land art, bibliotheken en cultureel erfgoed.

PODIUMKUNSTEN

DOELSTELLING 2020

Een breed, divers en kwalitatief goed professioneel podiumkunstenaanbod voor de inwoners en bezoekers van Flevoland. Het aanbod is evenwichtig verspreid en brengt de Flevolandse eigenheid tot uitdrukking. Producties en festivals getuigen van cultureel ondernemerschap, zelfstandigheid en daadkracht met oog voor de vraag uit de regio.

Samen met de gemeenten en de rijksoverheid hebben we de afgelopen jaren gebouwd aan een breed en divers aanbod in de provincie. Er is nu aanbod voor jonge kinderen (festival 2+), jeugdtheater (BonteHond), theaterspektakel (Vis à Vis) en toegankelijk toneelrepertoire (Suburbia). Naast deze vier instellingen subsidieert de provincie in 2016 diverse bovenlokale podiumkunstprojecten.

Voorbeelden zijn festival Travelling in Baroque, Spes Nostra van Prins te Paard (locatietheater) en Sunstation, een poëziefestival rond het landschapskunstwerk Observatorium van Robert Morris. Sinds 2015 investeert de provincie in de Impuls Klassieke Muziek, een gezamenlijk initiatief van de Organisatie Oude Muziek en diverse instellingen en festivals om hoogwaardige klassieke concerten tegen lage entreprijzen aan te bieden.

Behoefte en spreiding

Het aanbod podiumkunsten is redelijk verspreid over de provincie en voorziet in een regionale behoefte. Het meeste aanbod is te vinden op de plekken met de hoogste bevolkingsconcentratie: Almere en Lelystad. Er is sprake van een divers en breed aanbod, al kan het aanbod aan dans en multiculturele programmering versterkt worden.

Nadere regels en beoordeling

De provincie hanteert nadere regels voor professionele podiumkunstprojecten. Dit houdt in dat de Adviescommissie Podiumkunsten Flevoland aanvragen toetst op de vier criteria: artistieke kwaliteit, professionaliteit en ondernemerschap, uitstraling en spreiding. Vervolgens adviseert de commissie het college van Gedeputeerde Staten. Gezelschappen die financieel door het Fonds

Podiumkunsten worden gesteund, kunnen een hoger bedrag aanvragen.

Prioriteiten Podiumkunsten 2017-2020

- We subsidiëren professionele podiumkunstprojecten conform de nadere regels.
- We passen de nadere regels aan op het punt van identiteit (na vaststelling van de nota Cultuurbeleid door Provinciale Staten) voor toetsing op het nieuwe criterium 'aansluiting op Flevoland, en de Flevolandse identiteit en de Flevolandse manier van doen'.
- We reserveren budget voor culturele instellingen die vierjarige subsidie ontvangen van het Fonds Podiumkunsten.
- We ondersteunen en stimuleren onderlinge verbinding tussen culturele instellingen, en stemmen intensiever met de gemeenten af over het podiumkunstenaanbod.

LAND ART

DOELSTELLING 2020

Flevoland is breed bekend als dé provincie van de landschapskunst.

Flevoland heeft een unieke en groeiende status als het gaat om spraakmakende landschapskunst. De provincie leent zich bij uitstek voor werken die een relatie aangaan met het landschap en de ruimte. In het spanningsveld tussen het gemaakte land en de elementen is er ruimte voor het grote gebaar. Kunstenaars experimenteren met water, wind, licht en groen, maar ook met technische vormen en industriële materialen. Zij komen tot werken die de relatie van de mens tot de elementen en de ontworpen omgeving op nieuwe manieren in beeld brengen én laten ervaren. Verspreid door de provincie staan nu zes grote werken van internationaal toonaangevende kunstenaars als Richard Serra en Daniel Liebeskind (www.landartflevoland.nl). Het zevende werk PIER+HORIZON verschijnt in 2016 in het Zwarte Water nabij Kraggenburg. Om meer inwoners en bezoekers kennis te laten maken met deze collectie is de afgelopen jaren vanuit de schouwburg van Almere het programma Land Art Live georganiseerd. De provincie steunt dit initiatief financieel.

Prioriteiten Land Art 2017-2020

- We versterken het profiel van Flevoland als provincie met de beste en grootste collectie landschapskunstwerken.

- We onderzoeken de mogelijkheden voor een achtste landschapskunstwerk.
- We maken duidelijke afspraken over onderhoud, beheer en kwaliteit van Land Art in Flevoland.
- We handhaven het financieel beleid (percentageregeling en reserve grootschalige kunstwerken) met het accent op Land Art.
- We zoeken nieuwe partners voor Land Art.

BIBLIOTHEKEN

DOELSTELLING 2020

Flevoland heeft een sterk, efficiënt opererend netwerk van bibliotheken die goed toegankelijk zijn en een belangrijke rol vervullen om mensen te laten meedoen in de kennissamenleving.

Volgens de UNESCO zijn openbare bibliotheken een basisvoorwaarde voor levenslang leren en het onafhankelijk nemen van beslissingen en de culturele ontwikkeling. Ze zijn nodig om burgers in staat te stellen hun democratische rechten uit te oefenen en een actieve rol te spelen in de samenleving. De bibliotheek biedt vrije toegang tot informatie, kennis en cultuur zodat mensen zich bewust, kritisch en actief kunnen bewegen in de maatschappij. De bibliotheek is ook een schatkamer boordevol materialen, ideeën en verhalen en biedt een inspirerende omgeving waar de bezoeker naar hartenlust kan experimenteren en telkens nieuwe ontdekkingen doet.

De bibliotheek in Flevoland

De bibliotheekstructuur in Flevoland bestaat uit twee basisbibliotheken, de Flevomeerbibliotheek en de nieuwe bibliotheek Almere, en het Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken (SFB). Namens de provincie verzorgt het SFB de uitvoering van de wettelijke provinciale basistaken. Zo verzorgt het SFB samen met de basisbibliotheken de ICT-netwerkstructuur voor de digitale dienstverlening aan de gebruiker en het onderlinge dataverkeer. Daarnaast wordt het fysieke transport van het interbibliothecaire leenverkeer verzorgd. Ook worden bibliothecaire diensten verricht, zoals het onderhoud en beheer van achtergrondcollecties voor specifieke doelgroepen. Het SFB ondersteunt het onderwijs met educatieve programma's als 'De Bibliotheek op School' en 'Schoolwise'. Het SFB maakt deel uit van zowel het provinciale als het landelijke netwerk en vormt de schakel tussen beide netwerken. De bibliotheekwet van

2015 heeft gevolgen gehad voor de werkzaamheden van het SFB. De aandacht is verschoven van ICT naar distributie en ruimte voor innovatie. Het SFB heeft samen met de basisbibliotheken het Bibliotheekplan 2015-2017 opgesteld. Hierin is afgesproken dat de basisbibliotheken de verantwoordelijkheid voor de ICT-infrastructuur stapsgewijs overnemen. Landelijk ontwikkelt de Koninklijke Bibliotheek de digitale bibliotheek in nauwe samenwerking met de provinciale en lokale partners.

Prioriteiten Bibliotheken 2017-2020

- We voeren onze wettelijke taak uit.
- We voeren de voorgenomen transitie uit van ICT-ondersteuning naar innovatie.
- We passen de landelijke innovatieagenda toe, waaraan Rijk, provincie en gemeenten als stelselpartners samenwerken.
- We verkennen de uitkomsten van het onderzoek naar een toekomstbestendige bibliotheekondersteuning in Flevoland (najaar 2016) en passen zo nodig de structuur hiervan aan.
- We stemmen met de gemeenten af over de uitvoering van verantwoordelijkheden en rollen.

CULTUREEL ERFGOED

DOELSTELLING 2020

Het cultureel erfgoed van Flevoland wordt breed uitgedragen en de parels van Flevoland zijn beter benut en beleefbaar.

Flevoland is rijk aan cultureel erfgoed en dit verdient een groter publiek. We denken daarbij aan het werelderfgoed Schokland, het Waterloopbos en de vele scheepswrakken in de bodem. Het doel is het vergroten van de bekendheid met de geschiedenis van Flevoland en het creëren van draagvlak voor het behouden en versterken van het Flevolands cultureel erfgoed.

Nieuw Land Erfgoedcentrum

Nieuw Land Erfgoedcentrum is momenteel onze belangrijkste partner bij de promotie van het Flevolands erfgoed met museale presentaties en educatieve activiteiten. Het centrum draagt zorg voor het archeologisch erfgoed in het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten, ontsluit het archief voor het publiek en zorgt voor kennisvergroting en kennisdeling over het Flevolands verleden. Het is de bedoeling dat Batavialand de rol van Nieuw Land Erfgoedcentrum overneemt. In 2017 is duidelijk of Batavialand er komt.

Werelderfgoed en erfgoedthema's

De provincie koestert de status van Schokland als werelderfgoed en blijft deelnemen aan de siteholdersgroep Schokland. De mogelijkheden om Schokland verder te versterken als erfgoed-icoon en de toeristische en recreatieve benutting van Flevolandse monumenten krijgen een plek in het Plan Recreatie en Toerisme. Daarnaast is er binnen het cultuurbeleid ruimte om subsidie te verstrekken aan initiatieven die het verhaal van Flevoland bekendheid geven. Hiervoor zijn vier erfgoedthema's benoemd: Sporen van het oude land, Flevoland WaterLand, Iconen van de Wederopbouw en Flevoland als kunstwerk.

Prioriteiten cultureel erfgoed 2017-2020

- Wanneer het erfgoedpark Batavialand er komt, ondersteunen we het voor wat betreft de museale en collectiebeheertaken.
- We stellen duidelijke subsidiekaders op voor het beleefbaar en bekend maken van cultureel erfgoed waarbij het verhaal van Flevoland wordt uitgedragen, met een jaarlijks plafond van € 50.000.
- We nemen deel aan de siteholdergroep Schokland.
- We signaleren kansen in het Rijksprogramma 'Visie Erfgoed en Ruimte'.

ROUTE 3

ERFGOED VAN DE TOEKOMST

AMBITIE 2020

Ons cultureel erfgoed is voldoende beschermd en behouden voor de toekomst.

Rol van de provincie

Het beleefbaar maken en benutten van cultureel erfgoed is onderdeel van Route 2: Cultuur voor iedereen. In deze nota heeft cultureel erfgoed bovendien een eigen route, aangezien we op provinciaal niveau een belangrijke rol vervullen in bescherming en behoud. Het begrip cultureel erfgoed heeft hier betrekking op archeologisch en gebouwd erfgoed.

Erfgoed is drager van identiteit, archief van verhalen en vertrekpunt voor de toekomst.

Als samenleving hechten we er waarde aan dat erfgoed goed behouden blijft. Dit komt tot uiting in de wettelijke taken en bestuurlijke afspraken. Het beschermen en behouden van het cultureel erfgoed is vooral onderdeel van het ruimtelijk

beleid en de regelgeving van de provincie. Daarnaast dragen we bij aan het behoud van de gebouwde monumenten met het programma Restauratie Rijksmonumenten, de onderhoudssubsidies en subsidiering van de Monumentenwacht. Het accent ligt op samenwerking en het verbinden en versterken van lokale initiatieven.

Unieke gelaagdheid

Het erfgoed in Flevoland is bijzonder omdat de gelaagdheid van ons landschap zo zichtbaar intact is gebleven. De overgang van land naar water en weer naar land is duidelijk af te lezen in de polders.

De rijke prehistorie ligt grotendeels onaangetast in de bodem. Schokland, het eerste werelderfgoed van Nederland, is een blijvend monument voor de strijd tegen het water. Bovendien heeft Flevoland het grootste scheepswrakkenkerkhof ter wereld. Ook de Swifterbantcultuur heeft internationale betekenis, bijvoorbeeld doordat de oudste akker van Europa hier is gevonden.

Land van makers

Het huidige landschap toont de strijd tegen het water en de opbrengst van de Zuiderzeewerken. Het nieuwe land is een prestatie van wereldformaat, ontstaan door de zee droog te leggen en ingekleurd door mensen. Flevoland is een levend archief van ideeën over de maakbare samenleving en iconen van vernieuwende architectuur uit de afgelopen decennia.

Tot cultureel erfgoed rekenen we alle door de mens gemaakte sporen uit het verleden die we de moeite waard vinden om te bewaren, te verzorgen en door te geven aan de volgende generatie omdat ze iets vertellen over waar we vandaan komen en wat we belangrijk vinden.

Erfgoed is dynamisch en verandert mee met de maatschappij. Erfgoed is aantrekkelijk voor zowel bewoners als ondernemers. Ze kunnen er hun voordeel mee doen, als onderdeel van zingeving, identiteit, maar ook productontwikkeling. Bovendien kan erfgoed worden ingezet als ruimtelijke onderlegger om de kwaliteit van ontwikkelopgaven te vergroten.

ROUTE 3: erfgoed van de toekomst sluit aan bij de provinciale pijler cultureel erfgoed.

CULTUREEL ERFGOED

DOELSTELLING 2020

Het cultureel erfgoed van Flevoland is voldoende beschermd en behouden voor de toekomst. Dit betekent dat de wettelijke taken op het gebied van (archeologische) monumentenzorg naar behoren zijn uitgevoerd en er een duidelijk overzicht is van de staat van de rijksmonumenten van Flevoland.

Depot en steunfunctie

Het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten en het Steunpunt Archeologie en (jonge) Monumenten Flevoland zijn op dit moment ondergebracht bij het Nieuw Land Erfgoedcentrum. In het kader van besluitvorming over Batavialand worden ook besluiten genomen over een toekomstbestendig depot en een herijking van de steunfunctie.

Monumenten

Flevoland beschikt over bijzonder gebouwd erfgoed. Naast rijksmonumenten zijn er ook verschillende gemeentelijke monumenten. De gemeenten Noordoostpolder, Urk en sinds 2013 ook de gemeente Dronten hebben deze aangewezen. De provincie onderzoekt hoe we de gemeenten het best kunnen ondersteunen bij de bescherming van het gebouwd erfgoed en neemt dit mee in de erfgoedvisie die in 2017 wordt ontwikkeld.

Prioriteiten cultureel erfgoed 2017-2020

- We zetten het huidig beleid op het gebied van erfgoed voort en voeren onze wettelijke taken uit.
- We geven opdracht aan de Monumentenwacht om alle rijksmonumenten en archeologische rijksmonumenten te monitoren (nulmeting in 2017).
- We onderzoeken hoe we het gemeentelijk monumentenbeleid het beste kunnen ondersteunen.

ROUTE 4

ZELF BELEVEN, ZELF MAKEN

AMBITIE 2020

Alle generaties, maar vooral jongeren, kunnen in aanraking komen met cultuur en met elkaar kunst maken en beleven.

Rol van de provincie

Voor het goed functioneren van een samenleving is het belangrijk dat mensen met elkaar in verbinding staan en samen tot initiatieven, activiteiten of prestaties kunnen komen. In het culturele domein is idealiter aan alle randvoorwaarden voldaan om dit mogelijk te maken: er is ruimte voor creativiteit, anders zijn, persoonlijke ontwikkeling, ontmoeting, ontspanning en plezier.

Door mensen de gelegenheid te bieden cultuur zelf te beleven en te maken, bouwen we aan nieuwe verhalen van Flevoland. Met de pijlers Cultuureducatie en Amateurkunst & Talentontwikkeling geven we hier invulling aan. We leveren zogenoemde steunfunctietaken, aanvullend op de eerstelijns-taken van de gemeenten. Bij Amateurkunst & Talentontwikkeling zorgen we voor deskundigheidsbevordering, regionale spreiding, distributie, bemiddeling en innovatieve projecten.

CULTURELE LOOPBAAN

In de culturele loopbaan van de Flevolander is er ideaal gezien een doorlopende lijn. Je maakt op school kennis met kunst en cultuur, je kunt je verdiepen in het buitenschoolse circuit (amateurkunst en centra voor kunst en cultuur). Heb je echt talent, dan stroom je door naar het kunstvakonderwijs.

ROUTE 4: Zelf beleven, zelf maken sluit aan bij de provinciale pijlers Cultuureducatie en Amateurkunst & Talentontwikkeling.

CULTUUREDUCTIE

DOELSTELLING 2020

Kwalitatief goede cultuureducatie is veranderd in het onderwijs. Dit betekent dat het merendeel van de scholen in het primair onderwijs cultuureducatie volwaardig heeft opgenomen in het schoolcurriculum en hier voldoende middelen voor beschikbaar stelt. Leraren beschikken over voldoende basis-kennis om goede cultuureducatie te kunnen geven en werken samen met de culturele instellingen in de omgeving.

Flevoland heeft een jonge bevolking en specifieke demografische kenmerken. Zo heeft Flevoland relatief veel jongeren, weinig ouderen, minder hoogopgeleide en meer laagopgeleide inwoners en veel laaggeletterden. Het belang om jeugd in contact te brengen met cultuur wordt breed onderschreven.

Cultuureducatie is leren door, over en met kunst en cultuur. Het zorgt voor historisch besef, draagt bij aan de vorming van een eigen identiteit en stimuleert leerlingen om een creatieve, onderzoekende houding te ontwikkelen.

De basis ligt op school

Cultuureducatie op de basisschool legt het fundament voor de culturele ontwikkeling van kinderen. Ze maken kennis met kunst en cultuur en kunnen hun eigen talent ontdekken en ontwikkelen. De school kan allerlei vormen van kunst en cultuur toegankelijk maken die leerlingen thuis wellicht niet meekrijgen. Daarnaast heeft de school een vormende taak, die essentieel is om kinderen te leren functioneren in een complexe, pluriforme en snel veranderende maatschappij. Cultuureducatie draagt bij aan het ontwikkelen van de vaardigheden die jongeren nodig hebben in de 21ste eeuw.

Scholen faciliteren

Veel scholen in Flevoland slagen er tot nu toe, om diverse redenen, onvoldoende in om cultuureducatie de plek te geven die het verdient: in het hart van het onderwijs. Bij de meeste scholen voor primair onderwijs ontbreekt de expertise, kennis en ervaring om cultuureducatie optimaal in te zetten binnen het onderwijsprogramma. Om

hier iets aan te doen is er in de periode 2013-2015 op initiatief van de provincie een nieuwe structuur ontworpen waarbij gemeenten en provincie samenwerken om de scholen goede ondersteuning te bieden. Gemeenten dragen zorg voor een lokaal loket, de provincie zorgt voor een provinciaal expertisecentrum (FleCk).

*Als techniek en cultuur verbinden
kan educatie hier de toekomst
bepalen*

'Dit is nieuw land'

De Culturele Haven

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, provincies en de grote gemeenten hebben een bestuurlijk kader gevormd waarin zij zich tot 2023 committeren om cultuureducatie in het onderwijs te verankeren. De provincie neemt deel aan het landelijke matchingprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit. Onze inzet is het verdiepen van de leerlijn bij deelnemende scholen, het vergroten van aantal deelnemende scholen, het versterken van de deskundigheid van leraren, vakdocenten en educatief medewerkers, en het versterken van de relatie van de school met de culturele omgeving. Vier culturele instellingen (De Kubus, NieuwLand, Kunstlinie Almere Flevoland en BonteHond) hebben een doorlopende leerlijn gemaakt voor het primair onderwijs. Leerlijn De Culturele Haven is gestoeld op de eigen omgeving van de kinderen (het Flevolands erfgoed) en wordt verrijkt door kunstlessen. De provincie is partner van deze leerlijn.

Prioriteiten Cultuureducatie 2017-2020

- We continueren onze subsidierelatie met FleCk, provinciaal expertisecentrum voor cultuureducatie.
- We geven FleCk opdracht om hun inzet op de directies en de schoolbesturen te versterken met als doel dat cultuureducatie onderdeel wordt van de lokale en regionale Educatieve Agenda en (lokale) cultuurconvenanten met schoolbesturen worden afgesloten.
- We zorgen voor het delen van kennis over cultuureducatie, onder andere via een tweejaarlijkse monitor.
- We versterken de samenwerking met de gemeenten door een gezamenlijke visie

op cultuureducatie te formuleren en duurzame samenwerkingsrelaties aan te gaan met gemeenten.

- We nemen deel aan het landelijke kader Cultuureducatie met Kwaliteit.

AMATEURKUNST & TALENTONTWIKKELING

DOELSTELLING 2020

Het amateurcircuit in Flevoland floreert en vormt een humuslaag voor het verder bouwen aan de Flevolandse identiteit en voor jong talent dat in Flevoland een stevige basis heeft voor verdere ontwikkeling.

Bijna de helft van alle Nederlanders doet aan amateurkunst. Amateurkunst is laagdrempelig en staat open voor alle lagen van de bevolking. Het zorgt voor verbinding, voor bouwen aan gemeenschappelijkheid en een gezamenlijke identiteit. Ooit werden in de Noordoostpolder pioniers gescreend op hun geschiktheid en ambities voor het verenigingsleven. Zo is een rijk circuit ontstaan van koren, muziek, dans en theaterverenigingen. Vandaag de dag kent Almere talrijke initiatieven van jongeren, bijvoorbeeld op het gebied van urban art, urban dance en community-art. Dit legt een basis voor de toekomst.

Bovenlokale projecten

De regie op het beleidsterrein van amateurkunst ligt bij de gemeenten. Daarom is gemeentelijke inzet en financiering essentieel en vormt die de basis van verenigingen en centra voor kunst en cultuur. De provincie zorgt ervoor dat het Centrum voor Amateurkunst Flevoland (CAF) met bovenlokale projecten op het snijvlak van amateurkunst en professionele kunst bijdraagt aan talentontwikkeling van jong en oud. Het CAF ondersteunt en adviseert daartoe de lokale centra voor kunst en cultuur en de diverse stichtingen en verenigingen voor amateurkunst. Ook organiseert het CAF overkoepelende provinciale projecten waarbij amateurs en jonge talenten elkaar ontmoeten en samenwerken. Dit voorziet in een duidelijke behoefte: het CAF bedient een doelgroep van ongeveer 100.000 actieve kunstbeoefenaars in Flevoland.

Binnen of buiten spelend komt het er uit. De stem van onze generatie en identiteit. Met muziek, poëzie, theater, kunst en design

'Dit is nieuw land'

Prioriteiten Amateurkunst & Talentontwikkeling 2017-2020

- We continueren onze financiering aan het Centrum voor Amateurkunst.
- We geven het CAF opdracht om zich meer te richten op innovatieve en bovenlokale projecten voor talentontwikkeling voor 12 tot 18 jaar en minder op advies en ondersteuning voor de reguliere amateurkunst.
- We vragen het CAF om een visie te ontwikkelen op de instandhouding van een basisinfrastructuur voor talentontwikkeling.
- We onderzoeken - mede op verzoek van de rijksoverheid - welke passende rol de provincie wil en kan spelen om de buitenschoolse cultuureducatie te verbeteren.

UITVOERING EN FINANCIËN

*Alles dat kan worden geteld,
telt niet noodzakelijkerwijs;
alles dat telt, kan niet nood-
zakelijkerwijs worden geteld.*

Albert Einstein

Uitvoering en voortgang

In het cultuurbeleid wordt voornamelijk gewerkt met het subsidie-instrument. In onze subsidie-beschikkingen nemen we prestatie-indicatoren op. In overleg met de culturele instellingen ontwikkelen we een geschikte set van indicatoren. De subsidieontvanger dient vervolgens jaarlijks in de verantwoording aan te geven in hoeverre deze prestatie-indicatoren zijn behaald. In 2019 wordt aan Provinciale Staten gerapporteerd in hoeverre de afgesproken prestaties zijn behaald.

Monitor

De effecten van cultuurbeleid zijn niet eenvoudig te meten. Bovendien heeft de provincie Flevoland, net als veel andere provincies, geen traditie als het gaat om het verzamelen van beleidsinformatie op het beleidsterrein cultuur. Het CBS verzamelt gegevens, maar deze zijn niet altijd compleet en vanuit beleidsperspectief niet even relevant. Wij zetten ons de komende jaren in om meer inzicht te krijgen in de staat van cultuur in Flevoland. Ook willen we meten waartoe onze inspanningen en die van onze partners leiden. We ontwikkelen een monitoringssystematiek en verzamelen meer feitelijke informatie over de staat van cultuur en de doelmatigheid van ons beleid. Ons doel is inzicht te verkrijgen in verklaringen voor het al dan niet bereiken van doelstellingen.

Een provinciale cultuurindex kan hiervoor een basis zijn. De Boekmanstichting, het landelijke kenniscentrum op het gebied van kunst en cultuur en uitgever van de Cultuurindex, is voornemens een cultuurindex op regionaal of provinciaal niveau uit te brengen. Een dergelijke index maakt ook benchmarking mogelijk. Het reflecteren op de cijfers, het zoeken naar het verhaal erachter en naar verklaringen voor eventuele afwijkingen kan dan samen met de culturele partners en gemeenten worden opgepakt.

Financiën

De basis voor de nota Cultuurbeleid 2017-2020 wordt grotendeels gevormd door voortzetting van het huidige cultuurbeleid. Deze basis kunnen we financieren uit het beschikbare budget in de provinciale meerjarenbegroting.

Voor route 1: voor het verhaal van Flevoland is aanvullend budget nodig.

HOEVEEL MAG HET KOSTEN?

ROUTE 1	VOOR HET VERHAAL VAN FLEVOLAND	€	
Project 1	Cultuureducatie Voortgezet Onderwijs	200.000	structureel p.j.
Project 2	Cultureel evenement	150.000	in 2017
		150.000	in 2019
Project 3	Langetermijnvisie erfgoed - <i>ontwikkeling</i>	125.000	eenmalig
	- <i>uitvoering</i>	175.000	eenmalig
ROUTE 2	CULTUUR VOOR IEDEREEN		
	Podiumkunsten	602.716	p.j.
	Land Art	205.668	p.j.
	Bibliotheken	887.826	p.j.
	Cultureel erfgoed - <i>beschermen en behouden</i>	168.875	p.j.
ROUTE 3	ERFGOED VAN DE TOEKOMST		
	Cultureel erfgoed - <i>beschermen en behouden</i>	188.875	p.j.
ROUTE 4	ZELF BELEVEN, ZELF MAKEN		
	Cultuureducatie	587.338	p.j.
	Amateurkunst & Talentontwikkeling	226.384	p.j.
UITVOERINGSKOSTEN CULTUURBELEID			
	Algemeen	25.029	p.j.
	Monitoring en Evaluatie	30.847	p.j.
	- <i>ontwerpen instrumentarium in 2017</i>	50.000	eenmalig
TOTAAL	structureel	4.252.236	
	nieuw jaarlijks structureel	200.000	
	nieuw eenmalig	650.000	

BIJLAGE 1

CONTEXT CULTUURBELEID

De nota Cultuurbeleid sluit aan bij de afspraken in het Coalitieakkoord 2015-2019 Flevoland Innovatief en Ondernemend en bij afspraken tussen de provincies. Daarnaast zijn de wettelijke taken en bestuurlijke convenanten en afspraken van belang.

Coalitieakkoord

Conform het coalitieakkoord blijft de Cultuurnota 2013-2016 Cultuur op koers in Flevoland onverkort van kracht. Daarnaast is er ruimte voor nieuw beleid om verbinding te leggen met gebiedspromotie, toerisme en vrijetijdseconomie. Het provinciebestuur wil dat de Flevolandse cultuur in 2025 breed bekend staat om het prehistorisch en maritiem erfgoed, de landschapskunst en het erfgoedpark Batavialand. Nieuwe impulsen vanuit het coalitieakkoord zijn de viering van 100 jaar Zuiderzeewet, de investering in Batavialand, het versterken van Schokland als toeristisch recreatief merk, het beter benutten van de Flevolandse monumenten, het bevorderen van innovatie bij en het digitaliseren van de bibliotheken, de mogelijkheden van een achtste landschapskunstwerk en het benutten van de 1%-regeling voor grootschalige kunstwerken.

Interprovinciaal Overleg

In 2014 zijn in het Interprovinciaal Overleg (IPO) de volgende afspraken gemaakt over de kerntaak cultuur:

- Provincies dragen samen met Rijk, gemeenten en betrokken maatschappelijke partijen zorg voor de culturele infrastructuur;
- Provincies zetten zich in voor behoud en ontwikkeling van materieel en immaterieel cultureel erfgoed van de regio en stellen dit veilig voor toekomstige generaties;
- Het stimuleren van culturele identiteit vraagt om actief provinciaal beleid;
- Provincies nemen door decentralisatie de verantwoordelijkheid voor restauratie en herbestemming van monumenten over van de rijksoverheid en geven dat vorm in samenhang met andere ruimtelijke opgaven. Ook de instandhouding van monumenten past binnen deze ambitie.

WETTELIJKE TAKEN

Bibliotheken

Op 1 januari 2015 is de Wet Stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) in werking getreden. In dit stelsel zijn de minister, de provinciebesturen en de gemeentebesturen gezamenlijk verantwoordelijk voor een netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen. Dit netwerk wordt gevormd door:

- de lokale bibliotheken;
- de provinciale ondersteuningsinstellingen (POI's);
- de Koninklijke Bibliotheek (KB), voor wat betreft haar taak tot het in stand houden van de landelijke digitale bibliotheek.

Binnen deze netwerken voeren de overheden taken uit die elkaar aanvullen. Het accent van het bibliotheekwerk ligt op vijf functies: leesbevordering, educatie, informatievoorziening, aandacht voor cultuur en ruimte scheppen voor ontmoeting en debat.

De wettelijke taken voor provincies betreffen:

- Innovaties voor lokale bibliotheken in overeenstemming met de innovatieagenda van de Koninklijke Bibliotheek: expertise bundelen en gezamenlijk proefprojecten organiseren. Voorwaarde is dat innovaties overdraagbaar zijn en landelijk gedeeld en afgestemd worden met andere provincies;
- Interbibliothecair leenverkeer: organiseren van interbibliothecair leenverkeer en vervoer van de fysieke collectie, zorgdragen voor landelijke afstemming;
- Collectiebeleid: provinciale afstemming van de collectie op basis van de behoefte van de inwoners en onderwijs enerzijds en de beschikbare collecties in andere regio's en provincies anderzijds;
- Netwerken en allianties: in stand houden en versterken van het netwerk van bibliotheken onderling en van de relatie met andere (maatschappelijke) organisaties zodat efficiency en kwaliteit wordt vergroot.

Erfgoed

De bescherming van het cultureel erfgoed is per 1 juli 2016 geregeld in de Erfgoedwet, die verschillende wetten en regels vervangt, waaronder de Monumentenwet uit 1988. Onderdelen van de Monumentenwet die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving gaan over naar de nieuwe Omgevingswet.

De wettelijke taken voor provincies betreffen:

- Instandhouding en ontsluiting van een provinciaal depot voor bodemvondsten;
- Adviestaak ten aanzien van aanwijzingen, sloop of wijziging van (archeologische) Rijksmonumenten buiten de bebouwde kom;
- Toetsing van cultuurhistorische/archeologische aspecten bij provinciale vergunningverlening;
- Borging cultuurhistorische waarden bij ruimtelijke ingrepen door de provincie zelf;
- Interbestuurlijk toezicht ten aanzien van de uitvoering van wettelijke erfgoedtaken door gemeenten.

BESTUURLIJKE AFSPRAKEN

Rijkscultuurbeleid

In het traject naar de nieuwe uitgangspunten cultuurbeleid 2017-2020 van de minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen maakt de minister afspraken met de verschillende overheden over hun inspanningen bij de ondersteuning van de Basisinfrastructuur en de door het Fonds Podiumkunsten meerjarig gesubsidieerde theatergezelschappen. In 2013 is hierover een convenant afgesloten met het Rijk. Een nieuwe bestuurlijke afspraak is in voorbereiding.

Cultuureducatie

In het Algemeen Kader Interbestuurlijke Verhoudingen Cultuur is afgesproken dat provincies een rol spelen bij de tweedelijnsondersteuning, bij het bevorderen van de kwaliteit door deskundigheidsbevordering en bij de regionale spreiding van cultuureducatie.

Daarnaast zijn binnen het Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs afspraken gemaakt tussen Rijk, provincies, gemeenten en de Primair Onderwijs Raad over de gezamenlijke ambities en inzet op het gebied van cultuureducatie in het primair onderwijs. De rol van provincies is drieledig: deelname aan het programma Cultuureducatie met Kwaliteit, het stimuleren van lokale convenanten tussen gemeenten en basisscholen, en het stimuleren van culturele instellingen om zich ook op het onderwijs te richten.

Restauratie Rijksmonumenten

Het Rijk heeft vanaf 2012 de regierol inclusief budget voor het restauratiebeleid van rijksmonumenten overgedragen aan de provincies. De provincie Flevoland ontvangt jaarlijks € 118.541, gebaseerd op de in totaal 50 gebouwde rijksmonumenten in onze provincie. Deze middelen vloeien naar de reserve monumentenzorg en worden ingezet voor grootschalige en complexe restauratieopgaven in overleg met gemeenten en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Steunfunctie archeologie en monumenten

Sinds 2009 zijn provincies volledig verantwoordelijk voor de provinciale steunfunctie monumentenzorg en archeologie. De steunfuncties zijn in het leven geroepen om de gemeenten te ondersteunen op het gebied van archeologie en monumentenzorg. Door wijzigingen in wet- en regelgeving hebben de gemeenten meer verantwoordelijkheden gekregen op dit gebied. De steunfuncties bieden de basistaken kosteloos aan om de gemeenten te ondersteunen. Het Rijk stelt jaarlijks 1 miljoen euro beschikbaar. Dit wordt volgens vaste gelijke bedragen verdeeld.

BIJLAGE 2

CULTUURBELEID EN ANDERE BELEIDSTERREINEN

Toerisme en Recreatie

In de nota Toerisme en Recreatie (in voorbereiding) wordt een integraal beleidskader ontwikkeld dat sport, natuur, toerisme en cultuur met elkaar verbindt om Flevoland nog aantrekkelijk te maken voor potentiële bezoekers. Er wordt een programma voor gebiedspromotie ontwikkeld om de highlights van Flevoland binnen en buiten de provincie uit te dragen. Wij zetten in op het beleefbaar en bekender maken van het culturele aanbod, zoals Erfgoed, Monumenten, Archeologie en Land Art waarbij het verhaal van Flevoland wordt uitgedragen. Dit krijgt nadere uitwerking in combinatie met het Plan Recreatie & Toerisme, dat inzet op meer bezoekers naar en bestedingen in Flevoland.

Economisch Programma

In het Economisch Programma (in voorbereiding) worden aan ondernemers, ook cultureel ondernemers, verschillende faciliteiten geboden. Dit programma zet in op een ecosysteem voor ondernemerschap, waarin bedrijven hun groeiambities waar kunnen maken. Waar voorheen de focus op een aantal technische sectoren lag, wordt nu breed ingezet. Ook bedrijven in cultuur, toerisme en recreatie, en sport komen in aanmerking voor ondersteuning door de provincie, mits zij een goede businesscase voorleggen. Omdat er sterk wordt ingezet op netwerken, relaties, interactie, samenwerking, coalities en partnerschappen zien wij kansen voor innovatieve culturele ondernemers met groeiambities in Flevoland.

Ruimtelijk beleid

Provincies hebben een regierol als het gaat om gebiedsgerichte monumentenzorg op provinciaal niveau. De provincie maakt een integrale afweging van cultureel erfgoed in relatie tot andere beleidsvelden. Erfgoed, met name het onroerend erfgoed, maakt onlosmakelijk deel uit van onze fysieke leefomgeving. Het beleid en de regels voor de fysieke leefomgeving zijn vastgesteld in het Omgevingsplan Flevoland 2006. Cultuurhistorie en archeologie maken hier deel van uit. De provinciale langetermijnvisie voor de

ruimtelijke-economische ontwikkeling wordt opgenomen in de Omgevingsvisie.

Landschapsbeleid

Het cultuurhistorisch landschap is een belangrijk onderdeel van het erfgoed van Flevoland. In het landschap kan de geschiedenis van de aanleg van de provincie worden afgelezen. Het landschap van Flevoland heeft een sterke eigenheid, die velen bepalend vinden voor de identiteit van het gebied. De kwaliteit en de maatgeving van de ruimte zijn specifiek voor Flevoland en creëren unieke mogelijkheden voor bijvoorbeeld landschapskunst. Hoe de provincie keuzes maakt ten aanzien van het landschap, vormt echter geen onderdeel van deze nota Cultuurbeleid. Dit wordt geadresseerd in het landschapsbeleid dat in 2017 wordt geactualiseerd.

Uitvoeringsprogramma Duurzaam Gebruik van de Flevolandse Ondergrond

Het archeologisch erfgoed, de bodem als archief van ons verleden, is in de nota 'Ondergronds Verbinden' benoemd als een van de te beschermen kwaliteiten. Binnen het Uitvoeringsprogramma Duurzaam Gebruik van de Flevolandse Ondergrond 2016-2020 wordt de archeologie in samenhang met thema's als bodemvruchtbaarheid en bodemdaling opgepakt zodat het archeologisch bodemarchief duurzaam behouden kan blijven zonder het op te graven (in situ behoud). Dit uitvoeringsprogramma draagt onder meer bij aan kennisontwikkeling over het in situ behoud van archeologie, de bescherming van archeologische vindplaatsen en het beleefbaar maken van archeologie in samenhang met aardkundige waarden.

DIT IS NIEUW LAND

Er is eeuwen gevochten voor dit stukje land.
Niet met wapens of manipulatie,
Er stierf niemand door mensenhand.
Het was de natuur haar schone intimidatie
En overstromingen van de woeste waterkant
Die ons brachten tot drooglegging en urbanisatie,
Van onzekere zuiderzee naar dapper Flevoland.

Een groot kunstmatig eiland dat haar balans
Met erfgoed en huidige natuurschatten zoekt.
Met oog voor omgeving, tradities en moderne
glans.

Er is plek voor plattelandspraak, deftig gesprek
En er wordt zelfs wel eens amsterdams gevloekt.
In Flevoland krijgt alles en iedereen een kans
En zeker als het zich op ons pionierszijn beroept.

Van de twaalf is zij nog maar de jongste spruit
Maar zeker een cultureel kind van deze tijd.
Binnen of buiten spelend komt het er uit,
De stem van onze generatie en identiteit
Met muziek, poëzie, theater, kunst en design.
Elk stukje nieuw land is hier al ingewijd
Voor de start van een toekomstige tijdlijn.

De kennis, informatie en verhalen
Gaan rond en zijn overal te vinden.
Fysieke tekst- en beeld dragers maar ook digitale.
Als techniek en cultuur verbinden
Kan educatie hier de toekomst bepalen.
Zo kunnen de befaamde polderwinden
Met nieuwe betekenis gaan waaien
En een symbolische waarde behalen.

Levend in een kunstig landschap
Met groene kathedralen en heilige dijken
Kunnen we alleen maar vol ontzag
Naar de natuur en menselijkheid kijken.
Een perfecte bodem met gereedschap
Om in alle vrijheid artistiek te verrijken.
Te groeien naar 'n toekomstige dag.

Stap voor stap maken wij dit alles samen
Nooit vergetend waar we vandaan komen.
We zijn gevormd in verschillende lagen,
Helpen elkaar dit nieuwe land te dragen
En blijven altijd stoutmoedig dromen.

Justin Samgar

Colofon

tekst

Afdeling Ruimte en Economie

redactie en vormgeving

de zoele haven

gedicht

Justin Samgar

foto's

P1 Wout Hoogendijk

www.publiekgemaakt.nl

P2 Dick Lubbersen

Atelier|Helderrood

P4 W.G.Massink

P9,19,24 Geert van Wijk

www.geertfotografeert.nl

P13 Anna van Kooij

Wij hebben geprobeerd om alle rechthebbenden van gebruikt beeldmateriaal te achterhalen. Indien u meent rechthebbende te zijn, kunt u zich bij ons melden.

contact

Provincie Flevoland

Postbus 55

8200 AB Lelystad

+31 320 265 265

provincie@flevoland.nl

www.flevoland.nl

© September 2016

